

SANKT-PETERSBURG • 26-28 KWIETNIA 2012 ROKU

ROSJA I POLSKA:
PAMIĘĆ IMPERIÓW / IMPERIA PAMIĘCI

P R O G R A M

P R O G R A M

III Międzynarodowy Kongres

**«ROSJA I POLSKA:
PAMIĘĆ IMPERIÓW/IMPERIA PAMIĘCI»**

Sankt-Petersburg
26-28 kwietnia 2012 roku

Rosyjski Instytut Kulturologii

**Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej**

w s p ó l n i e z e

Zjednoczoną Radą Naukową ds. nauk społecznych i humanistycznych
Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu
Instytutem Historii Rosyjskiej Akademii Nauk
Wydziałem Filozofii Państwowego Uniwersytetu w Sankt-Petersburgu
Państwowym Uniwersytetem Kultury i Sztuki w Sankt-Petersburgu
oraz Rosyjskim Muzeum Etnograficznym

p r z y w s p a r c i u

Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii
Nauk w Sankt-Petersburgu
Komitetu stosunków zewnętrznych Sankt-Petersburga
Katedry UNESCO ds. Studiów Porównawczych
z zakresu badań tradycji duchowych, specyfiki ich kultur
i dialogu między religijnego
Instytutu Filozofii, Teologii i Historii św. Tomasza
Instytutu Humanistyczno-Społecznego
Rosyjskiej Chrześcijańskiej Akademii Humanistycznej
Sankt-Petersburskiego Instytutu
Kształcenia Humanistycznego
Międzynarodowej Asocjacji „Kultura Rosyjska”
Fundacji wsparcia współczesnej sztuki
„Rizzordi Art Foundation”
Towarzystwa Kulturalno-oświatowego „Polonia”
„Domu Polonii” — oficjalnego przedstawicielstwa
organizacji „Wspólnota Polska” w Sankt-Petersburgu

Ambasady Rzeczypospolitej Polski w Federacji Rosyjskiej
Wydziału Kultury Konsulatu Rzeczypospolitej Polski
w Sankt-Petersburgu (Instytutu Polskiego)
Stałego przedstawicielstwa Polskiej Akademii Nauk przy
Rosyjskiej Akademii Nauk
Muzeum Historii Polski
Polskiego Towarzystwa Historycznego

**Program
III Międzynarodowy Kongres
«Rosja i Polska: pamięć imperiów/imperia pamięci»**

Sankt-Petersburg
26-28 kwietnia 2012 roku

KOMITET ORGANIZACYJNY:

- Kirill Razlogow**, Dyrektor Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor hab. sztuk pięknych, profesor — współprzewodniczący Kongresu.
- Dimitrij Spiwak**, Dyrektor Rosyjskiego Oddziału Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor hab. nauk filologicznych — zastępca współprzewodniczącego Kongresu.
- Aleksiej Wasiljew**, Zastępca dyrektora d/s nauki Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor nauk historycznych — zastępca współprzewodniczącego Kongresu.
- Nina Koczelajewa**, sekretarz naukowy Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor nauk historycznych — sekretarz odpowiedzialny Kongresu.
- Walentina Dianowa**, profesor Wydziału Filologicznego Państwowego Uniwersytetu w Sankt-Petersburgu, doktor hab. nauk filozoficznych.
- Władimir Grusman**, Dyrektor Rosyjskiego Muzeum Etnograficznego, zasłużony pracownik kultury Federacji Rosyjskiej.
- Swietłana Ikonnikowa**, kierownik Zakładu Teorii i Historii Kultury Państwowego Uniwersytetu kultury i sztuki w Sankt-Petersburgu, doktor hab. nauk filozoficznych, profesor.
- Tatiana Kuzniecowa**, przewodniczący Rady Naukowo-Metodycznej d/s kulturologii Ministerstwa Nauki i Edukacji Federacji Rosyjskiej, kierownik Zakładu Kulturologii Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Moskwie, doktor hab. nauk filozoficznych, profesor.
- Ludmila Łoginowa**, Rektor Instytutu Humanistyczno-Społecznego, doktor hab. nauk historycznych, profesor.
- Wiktor Pleszkow**, Dyrektor Instytutu Historii Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu, doktor hab. nauk historycznych.
- Lorina Riepina**, Zastępca dyrektora d/s nauki Instytutu Historii Świata, członek korespondent Rosyjskiej Akademii Nauk.
- Eduard Tropp**, główny sekretarz naukowy Prezydium Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu, doktor hab. fizyko-matematycznych nauk, profesor.
- Michał Śliwa**, Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor — współprzewodniczący Kongresu.
- Tadeusz Budrewicz**, Prorektor d/s nauki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Jacek Chrobaczyński**, Kierownik Zakładu Historii Polski Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Andrzej Chwalba**, Dyrektor Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Krakowie, Kierownik Zakładu Antropologii historycznej Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, profesor.
- Sylwester Józefiak**, Prodziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Kazimierz Karolczak**, Dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Michał Kopczyński**, Kierownik Oddziału badań Muzeum Historii Polski, profesor.
- Robert Kostro**, Dyrektor Muzeum Historii Polski.
- Krzysztof Mikulski**, Prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego, kierownik Zakładu Historii gospodarki Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, profesor.
- Zdzisław Noga**, Dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Paweł Próchniak**, Kierownik Zakładu Literatury współczesnej i krytyki literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Bogusław Skowronek**, Dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
- Kazimierz Waćkowski**, Stały przedstawiciel Polskiej Akademii Nauk przy Rosyjskiej Akademii Nauk.
- Mariusz Wołos**, profesor Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.
- Wojciech Zajączkowski**, Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Federacji Rosyjskiej.

GRUPA ROBOCZA KOMITETU ORGANIZACYJNEGO KONGRESU:

- Dimitrij Spiwak**, Dyrektor Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor hab. nauk filologicznych, profesor — współprzewodniczący.
- Alina Wienkowa**, Zastępca Dyrektora d/s nauki Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, docent — zastępca współprzewodniczącego.
- Lubow Bugajewa**, pracownik naukowy sektora badań historyczno-porównawczych w dziedzinie kultury Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor nauk filologicznych, docent.
- Anna Czykiszewa**, pracownik naukowy sektora badań nad kulturą mediów Rosyjskiego Instytutu Kulturologii.
- Andriej Fomenko**, starszy pracownik naukowy sektora badań podstawowych Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu.
- Elena Iwanowa**, sekretarz naukowy Wspólnej Rady Naukowej ds. nauk humanistycznych i społecznych Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu.
- Dimitrij Iwaszyncow**, Prezes Międzynarodowej Asocjacji „Kultura Rosyjska”, główny pracownik naukowy sektora badań historyczno-komparatywnych ds. kultury Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, profesor.
- Anna Koniewa**, kierownik sektora badań podstawowych kultury Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, docent.
- Teresa Konopielko**, redaktor naczelny miesięcznika „Gazeta Petersburska” przy Towarzystwie Kulturalno-oświatowym „Polonia”.
- Anna Laszko**, pracownik naukowy sektora badań podstawowych z zakresu kultury Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, docent.
- Ksenia Piotrowska**, profesor Zakładu Informatyki Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego Oddziału Rosyjskiego Instytutu im. A. I. Hercena w Sankt-Petersburgu.
- Michail Stiepanow**, pracownik naukowy sektora badań podstawowych Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu.
- Wadim Wysocki**, prorektor ds. działalności innowacyjnej i kontaktów społecznych Sankt-Petersburskiego Instytutu Kształcenia Humanistycznego.
- Sylwester Józefiak**, Prodziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor — współprzewodniczący.
- Anna Zapalec**, Instytut Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor — zastępca współprzewodniczącego.
- Dorota Czakon**, Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor.
- Ewa Czerwińska-Jakimiuk**, Instytut Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor.
- Ewa Fogelzang-Adler**, Instytut Politologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor.
- Piotr Głuszkowski**, pracownik naukowy Stałego Przedstawicielstwa Polskiej Akademii Nauk przy Rosyjskiej Akademii Nauk.
- Lesława Korenowska**, Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor.
- Adam Sadownik**, atache ds. kultury Ambasady Republiki Polskiej w Federacji Rosyjskiej.
- Łukasz Tomasz Sroka**, Instytut Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, doktor.

III Międzynarodowy Kongres „**Rosja i Polska: Pamięć Imperiów / Imperium pamięci**” na temat problemów i wyzwań związanych z trudnymi problemami i poziomami wzrostu, najlepszych strategii i taktyk w obecnej rosyjsko-polskiej interakcji kulturowej, odbędzie się w dniach od 26 do 28 kwietnia 2012 r. w Sankt Petersburgu na bazie oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu. Kongres nadal kontynuuje ciągłą linię spotkań rosyjskich i polskich naukowców, rozpoczętą w 2009 roku przez przeprowadzenie w Moskwie Międzynarodowej konferencji „*Rosja i Polska: obowiązek pamięci i prawo do zapomnienia*” a następnie przez organizowany Międzynarodowy Kongres, który przeszedł pod wspólnym tytułem „*Polska — Rosja. Trudne sprawy. Trzy narracje: historia, literatura, film*”, w Krakowie jesienią 2010 roku. Stałymi prezydentami Kongresu są dyrektor Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, prof. K.E. Razłogow — ze strony rosyjskiej, a rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prof. M. Śliwa — z polskiej.

Kongresy są strategicznym projektem Rosyjskiego Instytutu Badań Kultury, który działając we współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym imienia Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Stałym Przedstawicielstwem Polskiej Akademii Nauk Rosyjskiej Akademii Nauk i kilku innych zainteresowanych organizacji naukowo-badawczych, naukowych, edukacyjnych i oświatowych.

Temat kluczowy **III Międzynarodowego Kongresu** jest określona przez miejsce jego przeprowadzenia: w ciągu prawie dwu wieków swego historycznego istnienia Sankt-Petersburg był stolicą imperium, który miał trwały wpływ na losy zarówno rosyjskich, a wraz z nimi innych państw, które wchodziły w krąg „cywilizacji rosyjskiej”, także i Polaków. Petersburg miał stać się miejscem rewolucji, która doprowadziła do powstania państwa radzieckiego, i jego pierwszą stolicą: wiele razy zostały odnotowane w naukowo-publicystycznej literaturze, polityka i ideologia tego państwa — jak zresztą i szerszych zainicjowanych przez nią organizacji międzynarodowych, takich jak Układ Warszawski — według istotnych cech wykazuje oznaki orientacji imperialnej.

Rozpad Związku Radzieckiego, który zdarzył się nie bez wpływu polskiej „Solidarności”, z kolei kardynalnie zmienił sytuację w Europie Wschodniej, otwierając dla obu krajów nowe możliwości kulturalnego i politycznego współdziałania, bogaty potencjał który dopiero pojawia się i zagospodarowuje się. W przejściu do „ponowoczesności” szczególną rolę dla naszych krajów zaczęły odgrywać różnorodne stosunki z Unią Europejską — z jednej strony, i ze Wspólnotą Państw

Niepodległych — z drugiej, integrując w sobie różne rodzaje ponad- i między państwowej współpracy.

Należy zauważyć, że perspektywa wzajemnego kulturowo-historycznego przeciwstawienia jest w pełni do przyjęcia i należy konstruktywnie ją nadal rozszerzać, wychodząc poza okres ostatnich trzech stuleci: jak pamiętają historycy, carstwo Moskiewskie pilnie przyswajało w swoim czasie lekcje Bizancjum, jak również ustalało wzajemnie korzystne stosunki z Cesarstwem Rzymskim. Jeśli chodzi o politykę rządu panującego w Polsce, to w kilku etapach swego rozwoju historycznego miała ona cechy quasi-imperialne, również zasługujące na dogłębną analizę i przemyślenia.

Dlatego rozpoczynając nowy Kongres w nowym, „drugim Petersburgu”, przedstawiciele świata nauki, myśli politycznej, literatury i sztuki, ruchów społecznych oraz mediów Rosji i Polski, a także innych zainteresowanych krajów i organizacji międzynarodowych, planują skoncentrować się przede wszystkim na różnych sposobach, w których „idea imperialna” będzie włączona do politycznego i społecznego, intelektualnego i kulturalnego życia Polski i Rosji, w celu odnalezienia w niej cech zarówno *operis* contra *naturam*, jak i *artis magna*e, i ocenić ich znaczenie dla kształtującego się na naszych oczach nowego typu kultury w oparciu o zasady różnorodności kulturowej i pełnego rozwoju twórczego potencjału zarówno regionalnego, jak i światowego dziedzictwa kulturowego.

Należy szczególnie rozważyć rolę polityki pamięci/zapomnienia w tworzeniu i funkcjonowaniu imperiów. W szczególności należy zwrócić uwagę na edukację imperialną jako ważne „miejsca pamięci” w Rosji i Polsce. Ponadto warto podnieść kwestię rekonstrukcji „czasoprzestrzeni imperialnej” jako miejsca wspólnej dwustronnej pamięci Rosji i Polski.

Zwracając należytą uwagę na poznawcze i behawioralne aspekty imperialnej pamięci, istotnym będzie rozważenie jego składnika emocjonalnego, zidentyfikowanie elementów nostalgii i resentymentu o zbliżaniu się w znaczeniu typologicznym przeszłości imperialnej obu kultur.

Mówiąc o Imperium jako o zjawisku należącym do tematyki pamięci kulturowej, tożsamości zbiorowej i wyobraźni społecznej, będzie uzasadnione i właściwe zatrzymanie się na czynnikach wyobrażenia zjawiska imperium. W związku z tym konieczne jest zbadanie procesów i form (pre/re-) mediatyzacji pamięci imperialnej, tradycyjne i nowoczesnych praktyk artystycznej reprezentacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na zjawisko „pamięci imperialnej” w granicach dzisiejszej globalizacji, „nowej lokalizacji/regionalizacji” i kryzysu tożsamości narodowych jako całości.

Języki robocze Kongresu: rosyjski i polski.

26 KWIETNIA 2012 ROKU

*Mała sala konferencyjna Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk
w Sankt-Petersburgu (Universitetskaja nab., 5)*

9.45–10.30 — Rejestracja.

10.30–11.00 — **Otwarcie pracy Kongresu** (*Kiriłł Razłogow (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Michał Śliwa (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków), Aleksander Prochorenko (Komitet stosunków zewnętrznych Sankt-Petersburga) i Natalia Łukiczewa (Komitet stosunków zewnętrznych Sankt-Petersburga), Wojciech Zajączkowski (Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Federacji Rosyjskiej), Eduard Tropp (Centrum Naukowe RAN w Sankt-Petersburgu), Czesław Błasik (Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe „Polonia” im. Adama Mickiewicza, Sankt-Petersburg).*

11.00–13.00 — **Posiedzenie plenarne I: «Rosja i Polska: Projekty cesarskie i pamięć cesarska».**

Moderatorzy: *Leonid Gorizontow (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, Moskwa), Krzysztof Zamorski (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Kiriłł Razłogow (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Lorina Riepina (Instytut Historii powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, Moskwa).*

- Królestwo i imperium jako koncepcje polityczne i „obraz wspomnień”;
- Rzecz Pospolita / Res Publica: wspomnienia i praktyki;
- „Trzeci Rzym” i „Nowe Jeruzalem” w rosyjskiej świadomości imperialnej;
- Sarmatyzm jako podstawa tożsamości polskiej i jego komponent cesarski;
- „Polska jagellońska» vs „Polska piastowska”: Czy Polska potrzebuje własne imperium?
- Empiria i / lub wolność: rosyjskie i polskie wersje rozwiązania problemów;
- XVII wieku: polskie zwycięstwa i rosyjskie porażki;
- „Groźne i Wielkie”: rosyjski panteon imperialny a jego los memorialny;
- XVIII w.: zwycięstwa rosyjskie / polskie porażki;
- XIX wiek: triumfy rosyjskie / polskie porażki;
- XX wiek w stosunkach polsko-rosyjskich: pamięć i polityka;
- Kazimierz Wielki, a J. Piłsudski R. Dmowski w polskiej pamięci;
- „Wielka lub nijaka”: rosyjska idea imperialna i tożsamość kulturowa;
- „Miejsca pamięci” i przepaść zapomnienia rosyjskiej obecności w Polsce;
- Pamięć i zapomnienie polskiej obecności w Rosji i byłego Związku Radzieckiego;
- Polska w UE i NATO: marzenia imperialne i pragmatyzm polityczny;
- Związek Radziecki w pamięci rosyjskiej i polskiej;
- „Doktryna Giedroycia-Mieroszewskiego”: pamięć przeszłości i polska „polityka wschodnia”;

- Rosyjska „tęsknota za imperium” a stosunki rosyjsko-polskie.

Referenci: *Michaił Swierdłow (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Krzysztof Mikulski (Polskie Towarzystwo Historyczne; Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń), Warwara Wowina-Lebiediewa (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Nikolaj Chrenow (Państwowy Instytut Sztuki, Moskwa), Piotr Głuszkowski (Stale Przedstawicielstwo PAN przy RAN), Michał Śliwa (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków), Siergiej Lebiediew (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg) i Maria Arefiewa (Biblioteka im. W.W. Majakowskiego, Sankt-Petersburg), Igor Lukoyanow (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg).*

13.00–14.00 — Obiad.

14.00–15.15 — **Posiedzenie plenarne II: „Archeologia pamięci: kanon memorialny w historii».**

Moderatorzy: *Mariusz Wołos (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków), Michaił Swierdłow (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Michał Śliwa (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków).*

- imperialny kanon memorialny: konstrukcja-dekonstrukcja-rekonstrukcja;
- imperium w perspektywie memory studies;
- polityka imperialna pamięci: dialektyka memorializacji i zapomnienia;
- praktyki kommemoratywne imperium: reprezentacja imperium – „scenariusz władzy” - rytuał imperialny;
- topologia i archeologia pamięci imperialnej;
- imperium jako reprezentacja rytualna wizji pamięci kulturowej;
- narracje lokalne pamięci w przestrzeni imperium: adaptacja, wykorzystanie, zniszczenie;
- imperium jako triumf i jako uraz;
- imperialne i kontr-imperialne wojny pamięci;
- nostalgia po imperium: „ucieczka od swobody” lub wybór racjonalny?
- sentymenty i resentymenty imperialne w przestrzeni pamięci kulturowej;
- imperium i kształtowanie post imperialnej pamięci narodowej;
- globalizacja, wojny pamięci i wykorzystywanie wizji przeszłości imperialnej;
- imperium jako „wizja-wspomnienie” we współczesnej przestrzeni medialnej;
- relikty pamięci imperialnej: „stara, ale groźna broń”;
- „topologia symboliczna” w doświadczeniu narodowym przeszłości;
- świadomość memorialna i muzealność: topologia symboliczna „miejsc pamięci”;
- „czas kommemoratywny”;
- „przezwyciężenie przeszłości”, „wyjątek symboliczny”, „kontra-pamięć”;

- urazy/traumy historii i praktyki zbiorowe zapomnienia;
- konkurujące schematy pamięci.

Referenci: Krzysztof Zamorski (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Lorina Riepina (Instytut Historii powszechnej RAN, Moskwa), Martin Kula (Uniwersytet Warszawski), Julia Kantor (Państwowy Ermitaż, Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A. I. Hercena, Sankt-Petersburg), Jakub Wojtkowiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań).

15.15–15.45 — Przerwa na kawę/herbatę.

15.45–17.00 — **Posiedzenie plenarne III: «Naród w okresie postnarodowym i Imperium w okresie post imperialnym „»**

Moderatorzy: Aleksiej Wasiliew (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Julia Kantor (Państwowy Ermitaż, Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A. I. Hercena, Sankt-Petersburg), Jan Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków).

- Pamięć Narodowa w epoce całości (globalizacja, hybrydyzacja, kreolizacja kultur);
- Tożsamość narodowa a pamięć narodowa;
- Wiek XIX — „czas osiowy” rosyjsko-polskiej pamięci cesarskiej;
- Pojęcie „imperium” w dyskursie post historycznym
- Empiria i post historia;
- Naród i Globalizacja: Metamorfozy suwerenne;
- Jagiellonowie, Habsburgowie, Romanowowie i współcz...: Obrazy imperialnej nostalgii we współczesnym świecie;

- Postkomunistyczne post imperia pamięci;
- Postkolonialna krytyka i kanon postsocjalistyczny;
- Studia postkolonialne i „proces autorytarny”.

Referenci: Aleksiej Wasiliew (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Włodzimierz Mędrzecki (Uniwersytet Warszawski), Leonid Gorizontow (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny, Moskwa), Jan Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Mariusz Wołos (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków).

18.30–20.30 — **Panel dyskusyjny pod patronatem Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Polonia” im. Adama Mickiewicza „Mikrokosmos polski w Sankt-Petersburgu”, poświęcony pamięci pierwszego (później — honorowego) prezesa petersburskiej Polonii, profesora Rajmunda Piotrowskiego.** — *Sapernyj pereułok (zaulek) 10. Autobus odjeżdża o 17.30 z Centrum Naukowego RAN w Sankt-Petersburgu (Uniwersitetskaja nab., 5).*

Moderator: Teresa Konopielko (Gazeta Petersburska, Sankt-Petersburg).

Komitet organizacyjny panelu dyskusyjnego: Czesław Błasik, przewodniczący Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Polonia” im. Adama Mickiewicza, Sankt-Petersburg; Teresa Konopielko, redaktor naczelny miesięcznika „Gazeta Petersburska”, Sankt-Petersburg; Ksenia Piotrowska, profesor Zakładu Informatyki Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A.I. Hercena, Sankt-Petersburg; Tatiana Rakus, dyrektor „Domu Polskiego” — oficjalny przedstawiciel organizacji «Wspólnota Polska» w Sankt-Petersburgu.

27 KWIETNIA 2012 ROKU

10.00–12.00 — **Okrągły stół I pod patronatem Katedry UNESCO w sprawie badań porównawczych tradycji duchowych, specyfiki ich kultur i dialogu między religijnego „Aktualne problemy międzywyznaniowego dialogu pomiędzy katolicyzmem a prawosławiem w Rosji i Polsce”** — Mała sala konferencyjna w Centrum Naukowym Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg (Universitetskaya nab., 5).

Moderatorzy: Tadeusz Gadacz (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Nikolaj Muscheliszwili (Instytut Filozofii, Teologii i Historii św. Tomasza, Moskwa), Siergiej Chorużyj (Instytut Antropologii Synergetycznej; Instytut Filozofii RAN, Moskwa).

Uczestnicy: Olga Astafiewa (Centrum naukowo-edukacyjne Międzynarodowego Instytutu Administracji Publicznej i Gospodarki Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej; Rosyjski Instytut kulturoznawstwa, Moskwa), Jelena Wierieszczagina-Bielawszkaja (Winnicki Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Michaiła Kociubińskovo), Wadim Wysocki (Instytut Edukacji humanistycznej, Sankt-Petersburg), Piotr Grabowiec (Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego), Jekaterina Jendolcewa (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Swietłana Iskra (Winnickie Kolegium humanistyczno-pedagogiczne), Michaił Kiszczenkow (Jarosławskie Kolegium przemysłowo-pedagogiczne), Roman Swietłow (Rosyjska Chrześcijańska Akademia Humanistyczna, Sankt-Petersburg)

- Obecny stan katolicko-prawosławnego dialogu Polski i Rosji;
- Pomysł post sekularyzmu: jego życie i stosunek do niego w katolicyzmie i prawosławiu;
- Transformacja etniczności i religijne konsekwencje;
- Wskaźniki w przestrzeni polsko-rosyjskiej konfrontacji kulturowej;
- Perspektywy chrześcijańskiej Europy: spojrzenie z Polski i Rosji;
- Wychowanie religijne i edukacja teologiczna w XXI wieku: wyzwania i sposoby reagowania;
- Tożsamość i dziedzictwo Jana Pawła II: czy zachowują one dziś swą aktualność dla Polski? A dla Rosji?

12.00–14.00 — **Okrągły stół II: „Metamorfozy Imperium Rosyjskiego i Polska: doświadczenie ostatnich 300 lat”** — Mała sala konferencyjna Centrum Naukowego RAN w Sankt-Petersburgu (Universitetskaya nab., 5).

Moderatorzy: Włodzimierz Marciniak (Instytut Badań politycznych PAN, Akademia Nauk, Warszawa), Aleksandr Mielichow (czasopismo „Newa”, Sankt-Petersburg), Swietłana Czerwonaja (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa; Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń).

Uczestnicy: Henryk Glembocki (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Gennadij Kowalenko (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Paweł Krokosz (Uniwersytet Papieski Jana

Pawła II, Kraków), Włodzimierz Marciniak (Instytut Badań politycznych, Warszawa), Aleksandr Mielichow (czasopismo „Newa”, Sankt-Petersburg), Waleria Narodowa (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Małgorzata Podolak (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), Aleksiej Camutali (Instytut Historii RAN, Sankt-Petersburg), Swietłana Czerwonaja (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa; Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń)

10.00–14.00 — Paralelne posiedzenia sekcyjne:

10.00–14.00 — **Sekcyjne posiedzenie 1: «Imperium i polityka»** — Wydział filozoficzny Sankt-Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego (Miendielejewskaja linia, 5, sala 150).

Moderatorzy: Siergiej Smirnow (Sankt-Petersburski Instytut Edukacji Humanistycznej), Jekaterina Tumanik (Instytut Historii Syberyjskiego Oddziału RAN, Nowosybirsk), Aleksiej Sorokin (Syberyjski Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Omsk), Ilja Lewiasz (Instytut Filozofii Narodowej Akademii nauk Białorusi, Mińsk).

Uczestnicy: Walery Kowalew (Południowy Uniwersytet Federalny, Rostów nad Donem), Anton Briedichin (Południowy Uniwersytet Federalny, Rostów nad Donem), Adrian Selin (Staroładzkie Historyczno-Architektoniczne i Archeologiczne Muzeum-Rezerwat, Sankt-Petersburg), Michaił Safonow (Sankt-Petersburski Instytut Historii RAN), Siergiej Smirnow (Sankt-Petersburski Instytut Edukacji Humanistycznej), Jekaterina Tumanik (Instytut Historii Syberyjskiego oddziału RAN, Nowosybirsk), Jelena Szkribit'ko (Donecki Państwowy Uniwersytet Zarządzania), Olga Demidowa (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A. I. Hercena, Sankt-Petersburg), Władimir Kutiawin i Swietłana Czichjewa (Samarski Uniwersytet Państwowy), Jelena Łopatina (Instytut Sławistyki RAN, Moskwa), Jekaterina Boltunowa („Rosyjska Szkoła Antropologiczna” Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, Moskwa), Jelena Jerochina (Instytut Historii i Prawa Syberyjskiego oddziału RAN, Nowosybirsk), Eleonora Kirwiel (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin), Siergiej Baraniec (Zgromadzenie Ustawodawcze obwodu Leningradzkiego), Aleksiej Sorokin (Syberyjski Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Omsk), Dmitrij Riabow (Sankt-Petersburski Uniwersytet Państwowy), Olga Tarasowa (Instytut Edukacji Pedagogicznej i Edukacji Dorosłych RAN, Sankt-Petersburg), Ilja Lewiasz (Instytut Filozofii Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Mińsk)

10.00–14.00 — **Posiedzenie sekcyjne 2. «Narracja historii: przeszłość i teraźniejszość».** — Sala biała Uniwersytetu Państwowego Kultury i Sztuki w Sankt-Petersburgu (Dworcowaja nab., 24 — Uniwersytet znajduje się w odległości 10 minut drogi od Ermitażu, iść wzdłuż nadbrzeża Newy w kierunku Pola Marsowego).

Moderatorzy: Swietlana Ikonnikowa (Państwowy Uniwersytet Kultury i Sztuki, Sankt-Petersburg), Irina Rużyczkaja (Instytut Rosyjskiej Historii RAN, Moskwa), Ludmila Tomiłowicz (Naukowo-Badawczy Instytut Badań Ochrony Pomników Ministerstwa Kultury Ukrainy, Kijów), Aminad Magamedowa (Sankt-Petersburski Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii), Swietlana Falkowicz (Instytut Sławistyki RAN, Moskwa).

Uczestnicy: Swietlana Ikonnikowa (Państwowy Uniwersytet Kultury i Sztuki, Sankt-Petersburg), Aleksiej Stolarow (Kazański Uniwersytet Federalny), Irina Rużyczkaja (Instytut Historii Rosyjskiej RAN, Moskwa), Anna Bażenowa (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), Uładzimer Lukiewicz (Brestskij Uniwersytet Państwowy im. A.S. Puszkina), Anastazja Makaszowa (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A.I. Hercena, Sankt-Petersburg), Wiaczesław Pawłow (Czeboksarskij Oddział Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej), Tatiana Busygina-Wojtas (Uniwersytet Warszawski), Denis Aleksiejew (Sankt-Petersburski Państwowy Uniwersytet Technologiczny Polimerów Roślinnych), Ludmila Tomiłowicz (Naukowo-Badawczy Instytut Badań Ochrony Pomników Ministerstwa Kultury Ukrainy, Kijów), Swietlana Falkowicz (Instytut Sławistyki RAN, Moskwa), Anton Rieszetow (Rosyjska Biblioteka Narodowa, Sankt-Petersburg), Dmitrij Astaszkin (Nowogrodzki Uniwersytet Państwowy), Jelena Uszczapowskaja (Doniecki Państwowy Uniwersytet Zarządzania), Lubow' Skrieminskaja (Kirgisko-Rosyjski Uniwersytet, Biszkiek), Anar Ibrajewa (Kazachski Uniwersytet Humanistyczny i Prawa, Biszkiek), Michaił Seliwaczow (Kijowski Narodowy Uniwersytet Kultury i Sztuki), Natalia Reszetnikowa (Astrachański Państwowy Uniwersytet), Anna Lukiewicz (Opolski Uniwersytet, Polska) i Paweł Kowalek (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska), Oleg Niemienski (Instytut Sławistyki RAN, Moskwa), Aminad Magamedowa (Sankt-Petersburski Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii), Irina Iwanowa Germanowna (Europejski Uniwersytet, Sankt-Petersburg), Nadzieżdza Kurnowa (Sankt-Petersburski Uniwersytet Państwowy)

14.00–15.00 — Obiad.

15.00–17.00 — **Okrągły stół III pod patronatem Katedry UNESCO w sprawie porównawczych badań tradycji duchowych, specyfiki ich kultur i dialogu międzynarodowego „Pamięć stolic i losy stołeczności. Kraków i Petersburg: miasta stoliczne z losiem obwodowym czy centra świata globalnego?”** — Mała sala konferencyjna Centrum Naukowe RAN w Sankt-Petersburgu (Uniwersytetskaja nab., 5).

Moderatorzy: Tamara Smirnowa (Państwowy Uniwersytet Oprzysiężowania Lotnictwa, Sankt-Petersburg), Zdzisław Noga (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Siergiej Poltorak (czasopisma: «Klio», «Historia Petersburga»), Andrzej Chwalba (Uniwersytet Jagielloński, Kraków).

Poparcie informacyjne: czasopisma «Klio», «Historia Petersburga», gazeta “Russkaja Europa”.

- Petersburg i Kraków jako podmioty kultury;
- Stolica: *de iure, de facto, in memoriam in indefinitum in futuro*;
- Polietniczność Krakowa i Petersburga jako fenomen kulturowy;
- Migracja: wyzwanie wobec adaptacyjnego potencjału Petersburga i Krakowa;

- Odchodząca natura stylu petersburskiego, krakowskiego;
- Samoidentyfikacja Krakowa i Sankt Petersburga;
- Petersburg i Kraków jako strażnicy pamięci;
- „Okno do Europy”: widok z obu stron;
- Sankt Petersburg — dyplomatyczna, wojskowa, naukowa stolica;
- Sankt Petersburg — miejsce spotkań Azji i rusyfikowanej Europy;
- Sankt Petersburg — „źródło siły roboczej” dla kraju i ze świata;
- Kraków i Sankt Petersburg: wizja kultury światowej i przez światową kulturę;
- Czy istnieje osobliwa kultura Krakowa i Sankt Petersburga?

Uczestnicy: Marina Azarienkowa (Państwowy Górniczy Instytut (Uniwersytet Techniczny im. G.W. Plechanowa, Sankt-Petersburg), Władimir Aksełrod (Miejski Pałac Twórczości Dzieci w Sankt-Petersburgu), Olga Astafiewa (Centrum Naukowo-Edukacyjne Międzynarodowego Instytutu Państwowej Służby i Zarządzania Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej; Rosyjski Instytut Kulturologii), Władimir Burkow (Uniwersytet Państwowy, Sankt-Petersburg), Oleg Bożkow (Instytut socjologiczny Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg), Anna Jeriemiejewa (Krasnodarski Państwowy Uniwersytet Kultury i Sztuki), Natalia Zilotuchina (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. A.I. Hercena, Sankt-Petersburg), Anastazja Zotowa (Państwowy Uniwersytet Serwisu i Gospodarki, Sankt-Petersburg), Dmitrij Iwaszyncow (Sankt-Petersburski Oddział Rosyjskiego Instytut Kulturologii), Władimir Pawłow (Państwowy Uniwersytet Transportu Kolejowego, Sankt-Petersburg), Wadim Michajłow (Państwowy Uniwersytet Oprzysiężowania Lotnictwa, Sankt-Petersburg), Tatjana Sidnenko (Uniwersytet Serwisu i Gospodarki, Sankt-Petersburg), Aleksandr Szczelkin (Instytut socjologiczny Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg), Wiktor Pleszkow (Instytut Historii Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg).

15.00–18.00 — Równoległe posiedzenia sekcyjne:

15.00–17.00 — **Posiedzenie sekcyjne 3. «Przeszłość cesarska w refleksji filozoficznej»** — Wydział Filozoficzny Państwowego Uniwersytetu w Sankt-Petersburgu (Miendielejewska linia, 5, sala 150).

Moderatorzy: Walentina Dianowa (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Krzysztof Zajas (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Boris Markow (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu).

Uczestnicy: Boris Markow (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Krzysztof Zajas (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Aleksandr Zamalejew (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Igor' Osipow (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Wadim Prozerskij (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Leonid Mieński (Państwowe Konserwatorium im. N.A. Rimskowo-Korsakowa w Sankt-Petersburgu), Artjom Radiejew (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Walentina Dianowa (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu).

15.00–18.00 — **Posiedzenie sekcyjne 4. «Narracja przeszłości w literaturze, kinie, teatrze i muzyce»** — Sala biała Uniwersytetu Państwowego Kultury i Sztuki w Sankt-

Petersburgu (Dworcowaja nab., 24 — Uniwersytet znajduje się w odległości 10 minut drogi od Ermitażu, iść wzdłuż nadbrzeża Newy w kierunku Pola Marsowego).

Moderatorzy: Marina Loginowa (Mordowski Uniwersytet Państwowy im. N.P. Ogarewa, Saransk), Jelena Meńszykowa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Aleksandr Szunkow (Kiemierowski Uniwersytet Państwowy Kultury i Sztuki), Natalia Połtawcewa (Instytut „Rosyjskiej Szkoły Antropologicznej” Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, Moskwa).

Uczestnicy: Andriej Lomonosow (Lipiecki Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny), Lubow’ Makarowa (Syktywkański Uniwersytet Państwowy), Sierafima Gołowczenko (Południowy Uniwersytet Federalny, Rostów nad Donem), Wiktor Antonczyk (Uniwersytet Warszawski), Galina Żukowa (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Nikołaj Sierow (Państwowy Uniwersytet Psychologii i Pracy Społecznej, Sankt-Petersburg), Aleksandr Szunkow (Kiemierowski Państwowy Uniwersytet Kultury i Sztuki), Oleg Astachow (Kiemierowski Państwowy Uniwersytet Kultury i Sztuki), Natalia Połtawcewa (Instytut „Rosyjskiej Szkoły Antropologicznej” Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, Moskwa), Jelena Mieńszykowa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Dmitrij Swistunowicz (Akademia Państwowa Sztuki Teatralnej w Sankt-Petersburgu), Polina Stiepanowa (Akademia Państwowa Sztuki Teatralnej, Sankt-Petersburg), Denis Wiren (Państwowy Instytut Sztuki, Moskwa), Boris Rejzman (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Tatiana Sołomkina (Państwowa Akademia Sztuki Teatralnej, Sankt-Petersburg), Nadieżda Szybajewa (Akademia Państwowa Sztuki Teatralnej, Sankt-Petersburg), Denis Bugajew (Muzeum Antropologii i Etnografii im. Piotra Wielkiego „Kunstkamera”, Sankt-Petersburg), Marina Łoginowa (Mordowski Uniwersytet Państwowy im. N.P. Ogariowa, Saransk).

16.00–18.00 — **Okrągły stół IV: «Po szczęściu: wizualizacja pamięci» (miejsce przeprowadzenia: Fundusz wsparcia współczesnej sztuki «Rizzordi Art Foundation» — Kurlandskaja ul., 49; autokar odjeżdża o 14.00 z Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk w Sankt-Petersburgu, Uniwersytetskaja nab., 5).**

Organizatorzy: Sankt-Petersburski Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii Ministerstwa Kultury Federacji

Rosyjskiej i Fundusz Wspierania Sztuki Współczesnej «Rizzordi Art Foundation». Okrągły stół zorganizowano w celu wsparcia projektu «Happiness / Ciepły tułów» (Sankt-Petersburg, kwiecień-maj 2012) i III Międzynarodowy Kongres „Rosja i Polska: pamięć imperiów/imperia pamięci” (Sankt-Petersburg, kwiecień 2012).

Moderatorzy: Alina Wienkowa (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Andriej Fomenko (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu).

- Traumatyczne doświadczenie wolności postimperialnej;
- Warunki istnienia sztuki w społeczeństwie posttotalitarnym;
- Wizualizacja pamięci w strategiach rekonstrukcji przeszłości;
- Euforia pamięci: werbalna i wizualna;
- Osobista i zbiorowa pamięć: rzeczywistość i fantazja;
- Medializacja pamięci: utrwalanie i tłumienie.

Uczestnicy: Maksim Alukow (Muzeum Snów Zygmunta Freuda, Sankt-Petersburg), Oleg Aronson (Instytut Filozofii RAN, Moskwa), Lubow’ Bugajewa (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu, Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Dmitrij Gołynko-Wolfson (Rosyjski Instytut Sztuki, Sankt-Petersburg), Wiktor Mazin (Muzeum Snów Zygmunta Freuda, Sankt-Petersburg), Izabella Skożyńska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), Irina Sokołowa (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Michaił Stiepanow (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Andriej Szerbienok (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu)

18.30–20.30 — **Przyjęcie wydane przez Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt-Petersburgu dla uczestników Kongresu (Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polski w Sankt-Petersburgu, ul. 5-ya Sowietkaja, 12).**

Konsulat znajduje się w odległości 5 minut drogi od stacji metro „Plac Powstania” (Płoszczad’ Wosstania), z tylnej części budynku Wielkiej Sali koncertowej „Oktjabrskaja”. Uczestnicy, potrzebujący przewodników, proszeni są o wcześniejsze zgłoszenie się w tym celu do organizatorów Kongresu.

28 KWIECZNIA 2012 ROKU

*Mała sala konferencyjna Centrum Naukowego RAN
w Sankt-Petersburgu (Uniwersitetskaja nab., 5)*

10.00–11.30 — **Posiedzenie plenarne IV: «Naród i opowieść: praktyki artystycznego konstruowania post imperialnego dyskursu».**

Moderatorzy: Ryszard Nycz (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Andriej Fomenko (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu).

- koncept imperium w nauce historycznej, społecznej, teorii kulturowej, jego odzwierciedlenie na materiale sztuki;
- powieść kommemoratywna — wyimaginowany dyskurs historii;
- praktyki psychoanalityczne badania pamięci kulturowej;
- filozofia historii — filozofia języka — filozofia sztuki;
- fantazje historyczne w sztuce;
- pamięć widzialna, słyszalna, czytana: formy mediatyzacji narracji memorialnej.

Referenci: Jewgienij Małyszkin (Uniwersytet Państwowy, Sankt-Petersburg), Ryszard Nycz (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Grigorij Tulczyński (Narodowy Uniwersytet Badawczy „Wyższa Szkoła Gospodarki”, Sankt-Petersburg), Lubow’ Bugajewa (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu, Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, Moskwa), Andriej Fomenko (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Aleksandr Lusy (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa).

11.30–13.00 — **Posiedzenie plenarne V: «Estetyka pracy wspomnienia».**

Moderatorzy: Alina Wienkova (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Tomasz Lubeński (czasopismo „Nowe Książki”, Kraków), Nina Koczelajewa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa).

- znaki sakralności w pamięci historycznej — doświadczenie artystyczne symbolizacji;
- fenomen walki symbolicznej o przeszłość;
- fiksjacja i badanie doświadczenia przeszłości w socjologii wizualnej, antropologii wizualnej i visual studies.

Referenci: Włodzimierz Kalicki («Gazeta Wyborcza», Warszawa), Anna Koniewa (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Tomasz Lubeński (czasopismo „Nowe Książki”, Kraków), Andriej Szerbjenok (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Ilja Kalinin (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Anna Laszko (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu).

13.00–14.00 — Obiad.

14.00–15.10 — **Posiedzenie plenarne VI: „Zwrot medialny: sztuka digital humanities”.**

Moderatorzy: Andrzej Pitrus (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Bogusław Skowronek (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Wiktoria Czysciakowa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa).

- składnik medialny doświadczenia symbolicznego przeszłości;
- media-archiwum: sztuka i praktyka społeczna;
- pamięć jako media konstruowanie;
- remediaryzacja i premediaryzacja pamięci: dialog między memory studies i media studies;
- archeologizm jako praktyka artystyczna;
- rekonstrukcja i przypominanie doświadczenia przeszłości w kinie i w sztuce wideo;
- praktyki cielesne memorializacji i zapomnienia w sztuce współczesnej;
- falsyfikacja historii i quasi-narracja;
- wirtualne imperia i archeologia w Second Life: pamięć przed wyzwaniem współczesnych mediów elektronicznych.

Referenci: Andrzej Pitrus (Uniwersytet Jagielloński, Kraków), Walerij Sawczuk (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu), Bogusław Skowronek (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Wiktoria Czysciakowa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Konstantin Szewcow (Uniwersytet Państwowy w Sankt-Petersburgu).

15.10–15.20 — **Prezentacja nowych wydawnictw Rosyjskiego Instytutu Kulturologii z zakresu kultury ekranu** — Aleksiej Wasiljew (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa), Wiktoria Czysciakowa (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa)

15.20–15.45 — Przerwa na kawę/herbatę.

15.45–17.00 — **Końcowe posiedzenie plenarne „Rosyjsko-polski dialog międzykulturowy w przestrzeni Europy Centralnej i Wschodniej: od przeszłości — ku przyszłości”.**

Moderatorzy: Dmitrij Spiwak (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu), Kazimierz Waćkowski (Stale Przedstawicielstwo PAN przy RAN), Aleksiej Wasiljew (Rosyjski Instytut Kulturologii, Moskwa).

Referenci: Andrzej Skrzypek (Uniwersytet Warszawski), Rusłana Demczuk (Uniwersytet Narodowy „Kijowsko-Mogylanskaja Akademia”, Kijów), Igor’ Szumskij (Białoruski Uniwersytet Państwowy, Mińsk), Rajwo Vetik (Uniwersytet Talliński), Dmitrij Spiwak (Oddział Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu).

17.30–19.30 — **Zwiedzanie Petersburga** (dla zagranicznych uczestników; objazd autobusu — o godzinie 17.30 z Centrum Naukowego Rosyjskiej Akademii Nauk

w Sankt-Petersburgu, Universitetskaja nab., 5). Wycieczka zostanie przeprowadzona przez p. Walentyę Bielkowską (Państwowy Muzeum Rosyjskie).

Pozostałych uczestników, pragnących zarezerwować wycieczkę, prosimy o wcześniejszy kontakt z członkami organizacyjnej komisji roboczej Kongresu.

LISTA UCZESTNIKÓW KONGRESU

Aleksiejew Denis Jurjewicz — docent katedry historii, filozofii i kulturologii Państwowego Uniwersytetu Technologicznego Polimerów Roślinnych w Sankt-Petersburgu.

Dzisiaj Rosjanin, jutro Polak, pojutrze Białorusin: Metamorfozy tożsamości: Bulak-Balachowicz.

Aliukow Maksym — Pracownik i kustosz Muzeum Snów Zygmunta Freuda, Sankt-Petersburg.

Antonczik Wiktoria Leonidowna — magister, doktorant Warszawskiego Uniwersytetu, Wydział Historyczny, Instytut Muzykologii.

Pamięć Imperium w twórczości polskich kompozytorów pierwszej połowy XIX wieku.

Arefjewa Maria — pracownik Biblioteki im. W. W. Majakowskiego, Sankt-Petersburg.

Aronson Oleg — pracownik naukowy Instytutu Filozofii RAN, Moskwa, doktor nauk filozoficznych.

Astachow Oleg Jurjewicz — doktor kulturologii, docent katedry kulturologii Kiemierowskiego Uniwersytetu Państwowego Kultury i Sztuki.

Temat historycznego pojednania Rosji i Polski w poezji W. Briusowa.

Astafjewa Olga — dyrektor Centrum Naukowo-Edukacyjnego Międzynarodowego Instytutu Państwowej Służby i Zarządzania Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej; kierownik sektora strategii społecznej i polityki kulturalnej Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, profesor katedry UNESCO.

Astaszkin Dmitrij Jurjewicz — starszy wykładowca Nowgorodzkiego Uniwersytetu Państwowego, doktor nauk historycznych.

Wizje Imperium w powojennej propagandzie sowieckiej.

Baraniec Siergiej Nikolajewicz — doktor nauk filozoficznych, Zgromadzenie Ustawodawcze regionu leningradzkiego, zastępca deputowanego.

Stróże pamięci cesarskiej i trajbalicka świadomość mass.

Baženowa Anna Jurjewna — doktor nauk historycznych (Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Ukraina), doktorantka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Katedra Historii Historiografii i Metodologii Historii.

Wizja Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego w rosyjskiej i polskiej tradycji historycznej.

Błasik Czesław — przewodniczący Towarzystwa kulturalno-oświatowego „Polonia”.

Bołtunowa Jekatierina Michajłowna — doktor nauk historycznych, docent Instytutu „Rosyjska Szkoła Antropologiczna” Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego (Moskwa).

Temat polski w przestrzeni władzy Imperium Rosyjskiego połowy — drugiej połowy XIX wieku.

Bożkow Oleg Borisowicz — starszy pracownik naukowy Instytutu Socjologii Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg.

Briedichin Anton Wiktorowicz — student V roku Katedry Polityki Teoretycznej i Stosowanej, Wydziału Socjologii Nauk Politycznych Południowego Uniwersytetu Federalnego, Rosja, Rostów nad Donem.

Kwestie ukraińskie w systemie stosunków Rosji i Polski.

Bugajew Denis Siergiejewicz — magister Studiów Orientalnych i Afrykańskich, stopień doktorant. nauk, Muzeum Antropologii i Etnografii im. Piotra Wielkiego „Kunstkamera”.

Śmierć „Orla” jako pamiętanie o Imperium.

Bugajewa Lubow’ Dmitrijewna — starszy pracownik naukowy Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor nauk filologicznych, docent Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu.

Doświadczenie historyczne a strategie narracyjne: o śledzeniu i prześladowaniu w życiu, kinie i literaturze.

Busygina-Wojtas Tatjana Jurjewna — doktorantka Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Historyczny, Instytut Etnologii i Antropologii Kultury.

Konfrontacja rosyjskiej i polskiej pamięci cesarskiej w rosyjsko-polskich rodzinach.

Camutali Aleksiej Nikolajewicz — główny pracownik naukowy Instytutu Historii RAN (Sankt-Petersburg), doktor habilitowany nauk historycznych, zasłużony działacz nauki FR.

Chorużyj Siergiej Siergiejewicz — dyrektor Instytutu Antropologii Synergetycznej, główny pracownik naukowy Instytutu Filozofii RAN, członek Synodalnej Biblijno-Bogosłowskiej Komisji Rosyjskiej cerkwi Prawosławnej, doktor habilitowany nauk fizyko-matematycznych, profesor.

Chrienow Nikolay Andriejewicz — zastępca dyrektora d/s nauki Państwowego Instytutu Sztuki, doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor.

„Odwilż” w Imperium rosyjskim na przełomie XVIII-XIX wieków w ocenie księcia A. Czartoryskiego.

Chwalba Andrzej — dyrektor krakowskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, kierownik Katedry Antropologii Historycznej Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, profesor.

Rywalizacja Krakowa i Warszawy o prymat.

Czajkun Ekaterina — pracownik Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii.

Czerwonnaja Swietlana — etatowy profesor Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (Polska), Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Wydziału Historycznego, Oddział Nauk Historycznych, główny pracownik naukowy Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, honorowy doktor habilitowany Tbiliskiego Uniwersytetu Państwowego im. Iwana Dżawachiszwili, Gruzja, honorowy doktor habilitowany Karaczewo- Czerkieskiego Uniwersytetu Państwowego, Federacji Rosyjskiej, zasłużony działacz sztuki Republiki Tatarstan, akademik Akademii krytyki artystycznej FR, doktor habilitowany sztuki.

Rosja i Polska na ziemiach Prus Wschodnich w granicach 1945 roku: spotkanie, odrodzenie kultur lub „walka cywilizacji” i ich zniszczenie?.

Czyczowa Swietlana Jewgienjewna — docent Katedry Teorii i Historii Kultury Samarskiego Uniwersytetu Państwowego, doktor nauk historycznych.

Epoka Mikołaja I: spojrzenie z Rosji i Polski.

Czysziakowa Wiktoria Olegowna — kierownik Zakładu Badań Kultury Medialnej Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor nauk filozoficznych.

Demczuk Rusłana Wiktorowna — doktor nauk filozoficznych, docent Katedry Kulturologii Uniwersytetu Narodowego „Akademia Kijowsko-Mohylewska”, Kijów, Ukraina.

Na styku Imperiów: doświadczenie i pamięć Ukrainy.

Demidowa Olga Rostisławowna — doktor nauk filologicznych, doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor RGPU im. A.I. Hercena (Instytut Dzieciństwa), Sankt-Petersburg.

Post imperialny ból Imperium: Rosjanie w Polsce w latach 1920-1930.

Dianowa Walentina Michajłowna — doktor habilitowany nauk filozoficznych Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu.

Koncepcja cywilizacyjna Feliksa Koniecznego w przestrzeni dyscyplinarnej kulturologii.

Falkowicz Swietlana Michajłowna — wiodący pracownik naukowy Instytutu Sławistyki RAN, Moskwa, doktor habilitowany nauk historycznych.

Polacy w sercu Imperium rosyjskiego: uczestnictwo w

gospodarczym, społeczno-politycznym, kulturowym i naukowym życiu Sankt-Petersburga.

Fomenko Andriej Nikołajewicz — starszy pracownik naukowy badań fundamentalnych kultury Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor habilitowany sztuki.

Gadacz Tadeusz — Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, profesor.

Zamknięty dialog — otwarty dialog?

Głębocki Henryk — Oddział Historii Europy Wschodniej, Instytut Historii, Uniwersytet Jagielloński, doktor habilitowany.

Imperium sowieckie i Rosja w myśli politycznej i strategii polskiej opozycji politycznej w komunistycznej Polsce 1975-1989.

Głuszkowski Piotr — pracownik naukowy Stałego przedstawicielstwa Polskiej Akademii Nauk przy Rosyjskiej Akademii Nauk.

Polacy w Imperium rosyjskim w raportach Bulgarina w oddziale III.

Gołowczenko Sierafima Konstantinowna — studentka IV roku, Wydział Ekonomiczny, specjalność menadżer organizacji Południowego Federalnego Uniwersytetu, Rostów nad Donem.

Polska szkoła plakatu jako fenomen artystycznej symbolizacji historycznej.

Gorizontow Leonid Jefriemowicz — doktor habilitowany nauk historycznych, profesor Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego Narodowego i Badawczego Uniwersytetu „Wyższa Szkoła Gospodarki”, kierownik Centrum Historii Polski i Stosunków Rosyjsko-Polskich Instytutu Historii Powszechnej RAN.

Pamięć o Imperium Rosyjskim w czasie upadku Związku Radzieckiego.

Grabowiec Piotr — Wydział Nauk Społecznych Instytutu Politologii, Uniwersytet Wrocławski, doktor habilitowany.

Od religii obywatelskiej — do politycznej: dwie cywilizacje — dwie religie.

Ibrajewa Anar Bauyrżanowna — doktor nauk filologicznych, docent Kazachskiego Uniwersytetu Humanistyczno-Prawniczego, Kierownik Katedry Języka Angielskiego.

Turkmenizmy jako wskaźniki wpływów kultur językowych narodów kazachskiego i polskiego.

Ikonnikowa Swietlana Nikołajewna — Kierownik Katedry Teorii i Historii Kultury Uniwersytetu Państwowego Kultury i Sztuki w Sankt-Petersburgu, doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor.

Iskra Swietlana Iwanowna — doktor sztuki, wykładowca Winnickiego Humanistyczno-Pedagogicznego Kolegium, Oddział Muzyczny.

Socjokulturowa działalność Polaków-katolików na Podolu w czasach „wojującego ateizmu”.

- Iwanowa Irina Germanowna* — doktorantka wydziału historycznego Uniwersytetu Europejskiego.
Rosyjska polonistyka u Karamazowa, Pogodina i Sołowjowa.
- Iwaszyncow Dmitriy Aleksandrowicz* — przewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia „Kultura Rosyjska”, wiodący pracownik naukowy historyczno-porównawczych badań Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, profesor.
- Jendolcewa Jekaterina Jurjewna* — starszy pracownik naukowy Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor sztuki.
- Jerochina Jelena Anatoljewna* — starszy pracownik naukowy, doktor nauk filozoficznych, docent prawa Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk, Zakład Badań Etniczno-Społecznych.
Obraz Rosji jako kraju słowiańskiego w geopolityce europejskiej epoki romantyzmu.
- Kalinin Ilja Aleksandrowicz* — doktor nauk filologicznych, docent Wydziału Wolnej Sztuki i Nauk Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu, redaktor czasopisma „Nietykalny zapas”.
Patriotyzm mnemoniczny: Federacja Rosyjska jako imperium pamięci.
- Kantor Julia Zorachowna* — doradca dyrektora Państwowego Ermitażu, profesor Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. I. Hercena, doktor habilitowany nauk historycznych.
Zachowanie pamięci ofiar represji politycznych: problemy muzeumfikacji i memorializacji terroru (strategia państwowa i społeczna).
- Kawalek Paweł* — magister Katedry Gospodarki i Zarządzania Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska.
Szanowne pokolenie n+!” zachować jako. „Z poważaniem, pokolenie web 2.0.
- Kirwiel Eleonora Edwardowna* — doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Politologii, Katedra Myśli Politycznej.
Rola Rosji Sowieckiej w kształtowaniu życia politycznego społeczeństwa Północno-Wschodnich regionów Rzeczypospolitej Polski w latach 1918-1939 XX wieku.
- Kiszczenkow Michaił Sergeiejewicz* — metodysta, doktor nauk historycznych, wykładowca Jarosławskiego Przemysłowo-Pedagogicznego Kolegium.
Powstanie i rozwój wspólnoty katolickiej gubernii jarosławskiej w drugiej połowie XIX wieku.
- Koczelajewa Nina Aleksandrowna* — sekretarz naukowy Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, doktor nauk historycznych.
- Koniewa Anna Władimirowna* — kierownik zakładu fundamentalnych badań kultury Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, doktor nauk filozoficznych, docent.
- „Rosyjsko-polska wojna”: obrazy gniewu we współczesnym polskim kinie.**
- Konopielko Teresa* — redaktor naczelny miesięcznika «Gazeta Petersburska» przy Stowarzyszeniu kulturalno-oświatowym „Polonia”, Sankt-Petersburg.
- Korniewa Nadieżda Michajłowna* — docent Katedry Archiwum Wydziału Historycznego Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu, doktor nauk historycznych.
Jurij Iwanowicz Stackelberg. 19 listopada 1925-20 marca 2008.
- Kowalenko Gennadij Michajłowicz* — starszy pracownik naukowy Instytutu Historii RAN w Sankt-Petersburgu, doktor nauk historycznych,
Hetman Stanisław Żółkiewski w Rosji.
- Kowalew Walerij Walerjewicz* — student V roku Wydziału socjologii i politologii Południowego Uniwersytetu Federalnego, Rostów nad Donem.
Czy była Rzecz Pospolita Polskim Imperium?.
- Krokosz Paweł* — Papieski Uniwersytet Jana Pawła II, Kraków, doktor habilitowany.
Wzmocnienie siły Rosji Środkowej i Europy Wschodniej na przełomie XVII i XVIII w.
- Kula Martin* — Warszawski Uniwersytet.
Katedra św. Aleksandra Newskiego zniknęła, Pałac kultury zachował się do dzisiaj: ulice Warszawy jako odzwierciedlenie stosunków z Rosją.
- Kutiawin Władimir Władimirowicz* — docent Katedry Historii Zagranicznej Samarskiego Uniwersytetu Państwowego, doktor nauk historycznych, docent.
Epoka Mikołaja I: spojrzenie z Rosji i Polski.
- Laszko Anna Władimirowna* — starszy pracownik naukowy Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor kulturologii, docent.
Zapominanie imion własnych: sztuka polska a publiczność rosyjska.
- Lebiediew Siergiej Konstantynowicz* — kierownik Oddziału Sankt-Petersburskiego Instytutu RAN, doktor habilitowany nauk historycznych.
Polscy przedsiębiorcy w Imperium Rosyjskim.
- Lewiasz Ilja Jakowlewicz* — doktor habilitowany filozofii i kulturologii, profesor, profesor-badacz, główny pracownik naukowy Instytutu Filozofii Narodowej Akademii Nauk Białorusi, Mińsk.
Pamięć Imperiów i ewolucja tożsamości kultur.
- Loginowa Marina Wasiljewna* — doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor Katedry Kulturologii, Etnokultury i Sztuki Teatralnej Mordowskiego Uniwersytetu Państwowego im. N.P. Ogariowa, Saransk.

- Dialog czasów antycznych i współczesności w koncepcjach estetycznych A. F. Łosiewa i I. W. Tatarkiewiczza.**
- Lomonosow Andriej Riurikowicz* — starszy wykładowca Katedry Historii i Teorii Kultury Lipieckiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego.
Konstytucja 3 maja 1791 roku: doświadczenie memorializacji w sztuce.
- Lopatina Jelena Borisowna* — młodszy naukowy pracownik Instytutu Sławistyki RAN, Zakład Historii Państw Słowiańskich w czasie światowych wojn.
Polityka wyznaniowa Rządu rosyjskiego w kraju przywiślańskim w latach 1880-1890.
- Lubeński Tomasz* — czasopismo „Nowe Książki”, Kraków.
Pamięć o powstaniu Warszawskim.
- Lukiewicz Anna* — magister, doktorantka Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Opole, Polska.
Szanowane pokolenie n+!” zachować jako. „Z poważaniem, pokolenie web 2.0.
- Lusyj Aleksandr Pawłowicz* — starszy naukowy pracownik Oddziału Teorii Sztuki Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, doktor sztuki.
Imperiokrytycyzm: pamięć gatunku.
- Lukiczewa Natalia Iwanowna* — zastępca kierownika Współpracy Międzynarodowej Komisji Stosunków Zagranicznych Rządu Sankt-Petersburgu.
- Lukiewicz Władimir Pawłowicz* — docent Brestskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. S. Puszkina, Katedra Dyscyplin Sportowych, doktor nauk filozoficznych, docent.
Brześć nad Bugiem: między Krakowem a Sankt-Petersburgiem.
- Lukojanow Igor’ Władimirowicz* — kierownik Oddziału Sankt-Petersburgskiego Instytutu Historii RAN, doktor habilitowany nauk historycznych.
Polscy delegaci Dumy Państwowej.
- Magamedowa Aminad Machmetnurijewna* — Kierownik Zakładu Historyczno-Porównawczych Badań Kultury Sankt-Petersburgskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor nauk filozoficznych.
Pamięć jak atrybut nieśmiertelności.
- Makarowa Lubow’ Michajłowna* — profesor Syktywkarskiego Uniwersytetu Państwowego, doktor habilitowany nauk historycznych, Katedra Kontaktów ze Społeczeństwem i Reklamy, Instytut Nauk humanistycznych.
Pamięć i tożsamość w rysunkach M. Kołodzieja.
- Makaszowa Anastazja Salichowna* — doktorantka Katedry Teorii i Historii Kultury Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. I. Hercena.
Wydarzenia historyczne 1612 roku u podstaw święta państwowego: warianty interpretacji.
- Małyszkin Jewgieniy Witaljewicz* — doktor nauk filozoficznych, docent Katedry Historii Filozofii Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego.
Metafory śladu i projektu jako formy analizy pamiętnych wydarzeń.
- Marciniak Włodzimierz* — profesor Instytutu Badań Politycznych PAN, Warszawa.
Nowa Jerozolima, Trzeci Rzym, lub rdzenna Europa? Z historii recepcji znanego prorocstwa.
- Markow Boris Wasiljewicz* — doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor, Kierownik Katedry Antropologii Filozoficznej Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego.
Obraz cudzego w świadomości imperialnej i narodowej.
- Mazin Wiktor* — naukowy pracownik i kustosz Muzeum Snów Zygmunta Freuda, Sankt-Petersburg.
- Mędzecki Włodzimierz* — profesor Uniwersytetu Warszawskiego.
Postrzeganie ZSSR przez różne kategorie obywateli drugiej Rzeczy Pospolitej.
- Mielichow Aleksandr Motielewicz* — zastępca redaktora naczelnego czasopisma „Niewa”, Sankt-Petersburg.
Nowa umowa warszawska.
- Mieński Leonid Aleksandrowicz* — Kierownik Katedry Nauk Społecznych i Humanistycznych Sankt-Petersburgskiego Konserwatorium Państwowego im. N. A. Rimskiego-Korsakowa, doktor nauk filozoficznych, docent.
Zygmunt Bauman jako polski filozof w swoich rozważaniach o postmodernizmie a doświadczenie imperium w Rosji i Polsce.
- Mieńszykowa Jelena Rudolfowna* — doktor sztuki, starszy naukowy pracownik i doktorant Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa.
Scena teatralna smuty: rosyjski coriollan a swita polska w poszukiwaniach imperium.
- Mikulski Krzysztof* — przewodniczący Polskiego Towarzystwa Historycznego, kierownik Katedry Historii Gospodarki Instytutu Historii i Archiwum Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, profesor.
Byłe stolice Polski na polskich ziemiach od średniowiecza do XVIII wieku w lokalnej pamięci ludowej.
- Muscheliszwili Nikołaj Lwowicz* — główny naukowy pracownik Instytutu Problemów Przekazu Informacji RAN, rektor Instytutu Filozofii, Teologii i Historii św. Tomasza, Moskwa, doktor habilitowany nauk psychologicznych, profesor.
- Nardowa Waleria Antoninowna* — doktor habilitowany nauk historycznych, główny naukowy pracownik Oddziału Historii Współczesnej Sankt-Petersburgskiego Instytutu Historii RAN.

- Położenie miejskie dla miast królestwa polskiego i jego omawianie w ustawodawczych organach władzy.**
- Niemsckij Oleg Borisowicz* — naukowy pracownik Instytutu Sławiści RAN, Moskwa.
Polacy i Rosjanie: narody różnych czasów i różnych przestrzeni.
- Noga Zdzisław* — dyrektor Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, profesor.
Krakowski spadek stołeczności w wiekach XIX i XX.
- Nycz Ryszard* — Uniwersytet Jagielloński, Kraków, profesor.
Nowe słowniki — stare problemy? Inne pytania — nowe odpowiedzi? Polskie i rosyjskie dyskursy pamięci w perspektywie nowej humanistyki.
- Osipow Igor' Dmirijewicz* — profesor Katedry Historii Filozofii Rosyjskiej Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego, doktor habilitowany nauk filozoficznych.
Problem kultury polskiej w rosyjskim liberalizmie.
- Pawłow Wiaczesław Anatoljewicz* — doktor nauk historycznych, docent Katedry Dyscyplin Socjalnych i Prawa czeboksarskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej.
Powstanie 1863 roku i „Cesarskie nastroje” prowincji rosyjskiej (na podstawie materiałów „Kazańskich gubernianych wiadomości „).
- Piotrowska Ksenia Rajmondowna* — doktor habilitowany nauk pedagogicznych, profesor Katedry Informatyki Rosyjskiego Uniwersytetu Pedagogicznego im. A. I. Hercena, Sankt-Petersburg.
- Pitrus Andrzej* — profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
Medialna podróż na Wschód.
- Pleszkow Wiktor Nikolajewicz* — dyrektor Sankt-Petersburgskiego Instytutu Historii RAN, doktor habilitowany nauk historycznych.
- Podolak Małgorzata* — Wydział Politologii, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, doktor habilitowany.
Instytut ogólnonarodowego referendum w Polsce i Federacji Rosyjskiej — konstytucjonalista — podstawy prawne, praktyka polityczna, perspektywy rozwoju.
- Poławcewa Natalia Georgijewna* — doktor nauk filologicznych, docent Instytutu „Rosyjska Szkoła Antropologiczna” RGGU. Wiodący naukowy pracownik Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, Oddział Współczesnej Kultury Artystycznej.
Dyskurs rodziny w „Wielkiej historii”: Rosja i Polska, Petersburg i Warszawa w poemacie Błoka „Odwet”.
- Połtorak Siergiej Nikolajewicz* — dyrektor wydawnictwa „Nestor” (czasopisma „Klio”, „Historia Petersburga”).
- Prochorenko Aleksander Władimirowicz* — członek Rządu Sankt-Petersburga, przewodniczący Komitetu do spraw Stosunków Zewnętrznych Sankt-Petersburga.
- Prozerskij Wadim Wiktorowicz* — profesor Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego, Wydział Filozoficzny, Katedra Estetyki i Filozofii Kultury, doktor habilitowany nauk filozoficznych.
Imperium i architektura.
- Radiejew Artjom Jewgienjewicz* — starszy wykładowca Katedry Estetyki i Filozofii Kultury Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego, doktor nauk filozoficznych.
Czego my nie wiemy o estetyce R. Ingardena?.
- Rakus Tatjana Grigorjewna* — dyrektor Przedstawicielstwa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Federacji Rosyjskiej.
- Razłogow Kirill Emiljewicz* — dyrektor Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor habilitowany sztuki, profesor.
- Rejzman Boris Wiktorowicz* — starszy pracownik naukowy Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, doktor kulturologii.
Problem filozoficzno-kulturologiczny „wydarzenia historycznego i jego wpływ na kino Andrzeja Wajdy.
- Riabow Dmitrij Olegowicz* — magistrant Wydziału Politologii Sankt-Petersburgskiego Uniwersytetu Państwowego.
Obraz tożsamości Polski: pięciodniowa wojna w polskich środkach przekazu masowego.
- Riepina Lorina Pietrowna* — zastępca dyrektora d/s nauki Instytutu Powszechnej historii RAN, Moskwa, członek korespondent RAN.
Traumatyczne „miejsce pamięci” i możliwości terapii.
- Rieszetnikowa Natakia Siergiejewna* — wykładowca Katedry Kulturologii Astrachańskiego Uniwersytetu Państwowego.
Zapomnienie przeszłości jako osobliwość samoświadomości rosyjskiej.
- Rieszetow Anton Wiktorowicz* — pracownik Oddziału Gazet Rosyjskiej Biblioteki Narodowej.
Powstanie Warszawskie 1944 roku w lustrze prasy.
- Rużyckaja Irina Władimirowna* — starszy pracownik naukowy Instytutu Rosyjskiej Historii RAN (Moskwa), Centrum „Historia Rosji XIX — początku XX wieku”, doktor nauk historycznych.
Paradoksy cesarskiego prawa: kodeks Napoleona w rosyjskiej Polsce.
- Rydel Jan* — profesor Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.
Interes niemiecki do polsko-rosyjskiego dyskursu o władzy (lub cesarstwie) i wolności.

Safonow Michaił Michajłowicz — starszy pracownik naukowy Sankt-Petersburskiego Instytutu Historii RAN, doktor nauk historycznych.

Rzecz Pospolita Polska a dekabryzm.

Sawczuk Walerij Władimirowicz — doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor Katedry Ontologii i Teorii Poznania Sankt-Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego.

Znaki pamięci stolicy cesarskiej.

Selin Andrian Aleksandrowicz — doktor habilitowany nauk historycznych, zastępca dyrektora Starołodożskiego Historyczno-Architektonicznego i Archeologicznego Muzeum-Rezerwatu d/s Nauki, profesor katedry nauk humanistycznych Wydziału Socjologii Sankt-Petersburskiego oddziału NIU — Wyższej Szkoły Gospodarki.

Mieszkańcy Nowgorodu pod Smoleńskiem zimą 1610–1611 r.

Seliwaczow Michaił Romanowicz — profesor Katedry Wzornictwa Graficznego, Kijowski Uniwersytet Narodowy Kultury i Sztuki, doktor habilitowany.

Z Kijowa do Krakowa przez Petersburg: moja droga do polskości.

Sierow Nikołaj Wiktorowicz — doktor habilitowany kulturologii, profesor Katedry Filozofii i Kulturologii Sankt-Petersburskiego Państwowego Instytutu Psychologii i Pracy Społecznej.

Kolorowa aproksymacja pamięci.

Skowronek Bogusław — dziekan Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, profesor.

Między szeptem a krzykiem. Intermedialny obraz współczesnej Rosji w filmie Iwana Wyrupajewa „Tlen”.

Skożyńska Izabella — profesor Instytutu Historii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, doktor habilitowany.

Intymne Imperia. Nie sowiecka Rosja Benedykta Jerofiejewa w teatrze Zygmunta Duczyńskiego.

Skrieminskaja Lubow' Romanowna — docent Katedry Historii i Kulturologii Kirgisko-Rosyjskiego Uniwersytetu Słowiańskiego, dyrektor Centrum Języka i Kultury Polskiej, Biszkiek, doktor nauk filologicznych.

Polacy w Kirgistanie: metamorfozy tożsamości.

Skrzypek Andrzej — profesor Instytutu Nauk Politycznych, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Stereotypy polskie i rosyjskie.

Smirnow Siergiej Borisowicz — doktor habilitowany kulturologii, profesor, pierwszy prorektor Sankt-Petersburskiego Instytutu Edukacji Humanistycznej, profesor Katedry Teorii i Historii Kultury RGPU im. A. I. Hercena, Sankt-Petersburg.

O roli Polski i Litwy w zjednoczeniu ziem ruskich dookoła Moskwy.

Smirnova Tamara Michailowna — doktor habilitowany nauk historycznych, profesor.

Sokołowa Irina Borisowna — starszy pracownik naukowy Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor kulturologii.

Embient i techniki retencji pamięci.

Solomkina Tatjana Aleksiejewna — doktorantka Katedry Sztuki Zagranicznej Sankt-Petersburskiej Akademii Sztuki Teatralnej.

Rosja i Polska oczyma współczesnych dokumentalistów kina.

Sorokin Aleksiej Pietrowicz — pracownik naukowy Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Omsk.

Odzwierciedlenie polskiej traumy kulturowej w kolekcjach muzeów syberyjskich: rzadki dokument dyplomatyczny o pierwszym rozbiórze Polski.

Spiwak Dmitrij Leonidowicz — dyrektor Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor habilitowany kulturologii, doktor habilitowany nauk filologicznych, kierownik katedry UNESCO do spraw badań porównawczych, specyfiki ich kultur i dialogu międzyreligijnego.

Polsko-rosyjski dialog międzykulturowy w kontekście różnorodności kulturowej w Europie Środkowej i Wschodniej.

Stiepanow Michaił Aleksandrowicz — pracownik naukowy Sankt-Petersburskiego Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, doktor nauk filozoficznych.

Znaki pamięci kulturowej w epoce przełomu medialnego.

Stiepanowa Polina Michajłowna — doktor sztuki, docent katedry Sztuki Zagranicznej Sankt-Petersburskiej Akademii Państwowej Sztuki Teatralnej.

System K.S. Stanisławskiego jako podstawa ideologiczna rozwoju teatru polskiego lat 1950-1960.

Stolarow Aleksiej Michajłowicz — docent katedry Historii Rosji i Metodyki Nauczania Kazańskiego Uniwersytetu Federalnego, Instytut Historii, Oddział Edukacji Historycznej, doktor nauk historycznych.

Polska państwość średniowieczna w „Rosyjskiej historii” N.G. Ustrialowa.

Swierdłow Michaił Borysowicz — główny pracownik naukowy Sankt-Petersburskiego Instytutu RAN, doktor habilitowany nauk historycznych, profesor.

Ambicje imperialne wczesnośredniowiecznych państw: Ruś i Polska w XI wieku.

Swietłow Roman Wiktorowicz — doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor Rosyjskiej Chrześcijańskiej Akademii Humanistycznej, Sankt-Petersburg.

- Swistunow Dmitrij Siemienowicz* — doktorant Katedry Sztuki Zagranicznej Sankt-Petersburskiej Akademii Państwowej Sztuki Teatralnej.
Mitologizacja powstania polskiego 1830 roku w tryptyku dramatycznym S. Wyspiańskiego.
- Szczelkin Aleksandr Georgijewicz* — główny pracownik naukowy Instytutu Socjologii Rosyjskiej Akademii Nauk, Sankt-Petersburg.
- Szczerbjenow Andriej Walerjewicz* — doktor nauk filologicznych, docent, Katedra Literatury Rosyjskiej Sankt-Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego.
Przeszłość i wyparcie: film jako matryca postsowieckiej pamięci.
- Szewcow Konstantin Pawłowicz* — starszy wykładowca Sankt-Petersburskiego Uniwersytetu, Wydział Filozoficzny, doktor nauk filozoficznych.
Wyimaginowana przeszłość.
- Szkribit'ko Jelena Aleksandrowna* — starszy wykładowca, Doniecki Uniwersytet Państwowy Zarządzania, Katedra Ukrainistyki, doktor nauk historycznych.
Polacy-uciekiniery z królestwa polskiego na tereny Imperium rosyjskiego: realia historyczne pierwszej wojny światowej.
- Szumskij Igor' Iwanowicz* — docent Katedry Historii Nowego i Najnowszeo Czasu Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego, Mińsk, doktor nauk historycznych.
Rola polsko-rosyjskiej konfrontacji w procesie kształtowania etnosu białoruskiego, kultury i państwowości.
- Szunkow Aleksander Wiktorowicz* — docent Kiemierowskiego Uniwersytetu Państwowego Kultury i Sztuki, Katedra Literatury i Języka Rosyjskiego, doktor nauk filologicznych.
Temat lagrów w polskiej beletrystyce XIX wieku (Szymon Tokarzewski i jego powieści o katordze syberyjskiej).
- Szybajewa Nadieżda Nikolajewna* — doktorantka Katedry Sztuki Zagranicznej Sankt-Petersburskiej Akademii Sztuki Teatralnej.
Stosunek do wydarzeń historycznych na różnych etapach życia społeczeństwa: reżym socjalistyczny w filmach polskich reżyserów w czasach Polski Ludowej i Polski współczesnej.
- Śliwa Michał* — rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, profesor.
Rosja i Rosjanie w polskiej myśli politycznej na przelomie XIX i XX wieku.
- Tarasowa Olga Igorewna* — wiodący pracownik naukowy Instytutu Edukacji Pedagogicznej i Edukacji Dorosłych RAN, Sankt-Petersburg, doktor habilitowany nauk filozoficznych, docent.
Pamięć — walka symboliczna za przeszłość i/lub przyszłość?
- Tomilowicz Ludmiła Wadimowna* — wiodący pracownik naukowy Naukowo-Badawczego Instytutu Badań Ochrony Pomników Ministerstwa Kultury Ukrainy, doktor nauk historycznych, docent.
Dworki historyczne na Ukrainie Centralnej w historii i kulturze Polski i Rosji: na skrzyżowaniu kultur.
- Tulczyński Grigorij Lwowicz* — profesor Narodowego Badawczego Uniwersytetu — Wyższa Szkoła Gospodarki, Sankt-Petersburg, Katedra Politologii Stosowanej, doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor, zasłużony działacz nauki Federacji Rosyjskiej.
Potencjał postimperialny: związek przeszłości i terażniejszości. Polsko-rosyjska komparatystyka.
- Tumannik Jekatierina Nikolajewna* — starszy pracownik naukowy Instytutu Historii Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk, Zakład Historii drugiej połowy XVI — początku XVI — początku XX w., Nowosybirsk, doktor nauk historycznych.
Polacy na Syberii w drugiej połowie XIX wieku: elementy samoświadomości cesarskiej.
- Uszczapowska Jelena Nikolajewna* — wykładowca katedry Ukrainistyki Donieckiego Uniwersytetu Państwowego, doktor sztuki, zarządzania.
Praktyka socjokulturowa polskiej diaspory w kontekście regionalistyki kraju Donieckiego.
- Vetik Rajwo* — Instytut Politologii i Zarządzania, Uniwersytet Talliński.
Dwa państwa i trzy historie: estońsko-rosyjska polityka pamięci.
- Wasiljew Aleksiej Grigorjewicz* — zastępca dyrektora ds. nauki Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, Moskwa, doktor nauk historycznych, docent.
Nauka Gedroycia w kontekście polskiej pamięci narodowej: dialog ze spuścizną imperialną.
- Wienkowa Alina Władimirowna* — zastępca dyrektora d/s nauki Oddziału Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Sankt-Petersburgu, docent.
- Wierieszczagina-Bielawska Jelena Jewgienjewna* — doktor sztuki, docent Winnickiego Uniwersytetu Państwowego im. Michaiła Kociubińskiego, (Instytut Pedagogiki, Psychologii i Sztuki, Katedra Muzykologii i Szkolenia Instrumentalnego).
O swoistym życiu religijnym Polaków-katolików na Podolu między dwoma wojnami światowymi.
- Wiren Denis Georgijewicz* — ekspert ds kina w Polskim Centrum Kulturalnym w Moskwie, doktorant Państwowego Instytutu Sztuki.
Dekonstrukcja dyskursu imperialnego w kinie polskim lat 70-ch XX w.
- Wojtkowiak Jakub* — Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, profesor.

Tożsamość narodowa Polaków — oficerów Armii Czerwonej w latach 20-ch i 30-ch XX wieku (na podstawie materiałów RGWA).

Wołos Mariusz — Katedra Historii Współczesnej Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, profesor.

Druga Rzeczpospolita i Związek Radziecki w 1918-1939 latach. Zderzenie dwóch imperializmów lub dwóch ideologii?.

Wowina-Lebiediewa Warwara Gelijewna — starszy pracownik naukowy Instytutu Historii RAN w Sankt-Petersburgu, doktor nauk historycznych.

Obraz polskich najeźdźców w historiografii sowieckiej „smuty” oraz jego zniszczenie.

Wysocki Wadim Borisowicz — doktor kulturologii, docent, rektor ds. działalności innowacyjnej i kontaktów ze społecznością Sankt-Petersburskiego Humanistycznego Instytutu Edukacji, docent katedry Międzykulturowej Komunikacji i Kontaktów ze Społecznością wyżej wymienionej uczelni.

Obraz Rzymu w rodzimej kulturze jako podstawa dialogu międzywyznaniowego.

Zajas Krzysztof — profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Mitologia kresów, lub „niewinny” imperializm Polaków.

Zamalejew Aleksandr Fazłajewicz — doktor habilitowany nauk filozoficznych, profesor, kierownik Katedry Historii Filozofii Rosyjskiej Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu.

Polski czynnik w rozwoju kultury i filozofii rosyjskiej.

Zamorski Krzysztof — profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Archeologia pamięci i archeologia życia. Uwagi krytyczne na temat dwóch komponentów koncepcji.

Żukowa Galina Konstantinowna — doktor nauk filozoficznych, starszy wykładowca Katedry Organu, Klawesynu i Carillonu, Wydział Sztuki Uniwersytetu Państwowego w Sankt-Petersburgu

Rola tożsamości etnokulturowej w kształtowaniu muzycznego języka kompozytora: W. Szymanowski i K. Penderecki